

Inž. MIRKO POSAVEC
Zagreb

Nova grana privrede - podmorsko rudarstvo

Oceani su riznice blaga od kojih nije lako naći ključ. Pomorsko rudarstvo može pomoći da se do nekih od njih dođe i ono je učinilo nagli napredak, izazvan gotovo nevjerojatnom srećom koja je dopala Collinsovu grupu u vezi sa pokusnim iskopavanjem dijamanata sa morskog dna.

Ova grupa specijalizirala se u postavljanju podmorskih cjevovoda i 13 je godina ispitivala tehniku podmorskog rudarenja. Teškoća se sastoji u tom da se dragocjeni minerali koji bi naplatili troškove vađenja rijetko nalaze na prikladnim mjestima. Grupa se počela tek odnedavna baviti podmorskim iskapanjem dijamanata uz usko obalno područje Jugozapadne i Južne Afrike, stoga što kamenje u ovom području sadrži izvanredno visok postotak dragulja. Collins je odlučio da u taj posao uloži novac.

On je od vlasnika dobio koncesiju. Od admiraliteta je kupio jedan tegljač i s improviziranom opremom započeo ispitivanja. Već prvi mjesec rada donio je uspjeh. Nađeni su dijamaniti. U toku prvih 6 mjeseci, pronađeno je tucet podmorskih dijamanitnih nalazišta i nova istraživačka oprema hitno je otposlana na novo rudarsko područje.

Pijesak koji pokriva dijamante izbacivan je na kopno. Čitave metode dobivanja sastoje se u tome: 40 metara dugačka cijev spusti se sa broda do u blizinu dna pa se kroz nju tjera zrak pomoću snažnih kompresora. Voda i sediment postaju na taj način u cijevi tako laki da podvodni pritisak može, bez teškoće podići na površinu materijale promjera 25 cm kroz isto tako široku cijev.

Izvođenje projekata stajalo je 1,5 milijuna funti. »Buračkom garniturom« vrijednom 400.000 funti rukuje 40 ljudi, od kojih su polovina Evropljani. Ako rezultati budu povoljni, povećat će se broj oprema.

Zanimljivo je da je ekspedicija naručila i nekoliko brzih patrolnih čamaca jer da se pred ovom obalom pojavilo i nekoliko ruskih ribarskih brodova. Nijedan od njih nije lovio ribu i oprema je njihova izgledala čudno. Nekako je bila nalik na Collinsovu.

Moglo bi se zaključiti da su Amerikanci dobili konkurente u podmorskom rudarenju, a možda Rusi imaju primat u toj novoj grani industrije, koja će s vremenom početi rad dalje na pučini i na većim dubinama, s većom efikasnošću.